

РЕШЕНИЕ

№ 13469

гр. София, 17.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 45 състав, в
публично заседание на 25.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгени Стоянов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова и при участието на прокурора Александрина Костадинова, като разгледа дело номер **1537** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 26, ал. 2 от ЗЧРБ.

Производството е образувано по жалба на М. К., гражданин на У., [дата на раждане] , в О. област, Болградски район, [населено място], чрез пълномощника си адвокат А. Л. – САК, срещу отказ с рег. № 5364 – 25829 от 26.10.2024 г. за предоставяне на право на постоянно пребиваване в Република България на К. М., издаден от директор на дирекция „Миграция“ – МВР.

В жалбата е посочено, че издаденият административен акт е неправилен и незаконосъобразен. Органът е приложил неправилен материалния закон. Допуснати са съществени нарушения на производствените правила на АПК. Нарушено е правото на защита на жалбоподателя. Предоставени са писмени доказателства за български произход. Не е поискан оригиналът на удостоверение за раждане на майката. Не са изискани допълнителни доказателства от жалбоподателя. Не са събрани доказателства от административния орган служебно.

В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. Л.. Иска от съда да отмени акта. Претендират се разноски.

Ответникът – редовно призован, представлява се от юрисконсулт В. Ч.. Иска от съда да отхвърли жалбата. Намира, че административният акт е правилен и законосъобразен, издаден от компетентен орган. Претендира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура се представлява от прокурор К.. Намира жалбата за неоснователни и недоказана.

Съдът, след като се запозна с доводите на страните и със събраните по делото писмени доказателства, намира за установена от фактическа страна следното:

Административното производство е започнало със заявление рег. № 538200 – 2136 / 30.01.2024 г. по описа на сектор „Миграция“ при ОДМВР – Б. за предоставяне на право на постоянно пребиваване на чужденец в България, подадено от М. К., гражданин на У.. Заявлението е било подадено лично от К. на основание чл. 25, ал. 1, т. 1 от ЗЧРБ. Заявлението е подадено по образец, съгласно Приложение № 4, във връзка с чл. 34, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за чужденците в Република България. Заявлението е подадено при спазване на изискванията на чл. 34, ал. 2 от Правилника за прилагане на закона за чужденците в Република България (ППЗЧРБ) – не по – късно от два месеца преди изтичане на разрешения срок на пребиваване на чужденеца на територията на Република България. Чуждият гражданин М. К. към момента на подаване на заявлението е бил с издадена виза тип „D“ със срок на валидност за периода от 26.01.2024 г. до 26.07.2024 г.

Към заявлението са били приложени изискуемите документи, съгласно чл. 34, ал. 1 и чл. 35, ал. 1 от ППЗЧРБ, включително копие от нотариално заверен акт за раждане съгласно разпоредбата на чл. 62, ал. 1 от ППЗЧРБ – „За удостоверяване на факти и обстоятелства, свързани с правния му статут, чужденецът предоставя документи в оригинал или нотариално заверени копия“.

Във връзка с осъществяването на контрол по спазването на условията и реда за пребиваване на чужденци на територията на Република България, в изпълнение на чл. 30, ал. 1, т. 6 от ЗМВР и на разпоредително писмо на Главния секретар на МВР (рег. № 8121р – 6132 от 25.03.2024 г.) относно извършване на регулярни проверки за потвърждаване на автентичността на представеното към заявлението удостоверение за раждане и по – конкретно на данни за наличие на български произход, заявителят К. е поканен да представи оригинала на Удостоверение / Удостоверение за раждане, серия V – ЖД № 258913, на името на Н. И. К.. Удостоверението е изпратено на Базова научно – техническа лаборатория при ОДМВР Б..

Към заявлението е била приложена и нотариално заверена декларация за идентичност на имената, в която К. М. декларира, че имената М. И. К. и Н. И. К. са негови.

В хода на административното производство е изготвена експертна справка № 69 / 07.06.2024 г. по описа на ОДМВР – Б.. В справката е посочено, че бланката на представеното Свидетелство за раждане /СВИДЕТЕЛСТВО О РОЖДЕНИИ / СВИДОЦТВО ПРО НАРОЖДЕННЯ, серия V – ЖД № 258913, на името на Н. И. К., [дата на раждане] , е истинска. Експертът С. Н., е посочил, че допуска, че по представения документ, първоначално нанесените данни са подправени.

Въз основа на тази справка административният орган е приел, че в производството по предоставяне на постоянно пребиваване на основание чл. 25, ал. 1, т. 1 от ЗЧРБ, българският произход се удостоверява с удостоверение за раждане или с документ, издаден от Изпълнителна агенция за българите в чужбина. Според административния орган К. не може да удостовери с документи, че е лице от българския произход. В мотивите на оспорения акт е посочено, че „представеното свидетелство за раждане серия V – ЖД № 258913, в което е изписано, че родителите му са с националност българска, е подправено. Не е представил удостоверение от ИАБЧ или друг удостоверителен документ, в потвърждение на българския му произход.“ Прието е, че кандидатът за пребиваване не е изпълнил условието на чл. 25, ал. 1, т. 1 от ЗЧРБ.

При тези мотиви и на основание чл. 26, ал. 2 от ЗЧРБ, органът е отказал предоставяне на право на постоянно пребиваване, като е приел, че К. не е удостоверил българския си произход.

Недоволен от така постановения отказ, жалбоподателят го оспорва пред състав на АССГ.

При така установената фактическа обстановка, Административен съд София – град, достигна до следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима. Подадена е чрез административния орган на дата 04.12.2024 г. Оспореният отказ е получен от К. на дата 25.11.2024 г., т. е. жалбата е подадена в срок. По делото

е постъпил документ за внесена държавна такса.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Оспореният административен акт е издаден от компетентен административен орган. Съгласно чл. 23, ал. 7 от ЗЧРБ, директорите на дирекция "Миграция", на Столична дирекция на вътрешните работи, на областните дирекции на Министерството на вътрешните работи или оправомощени от тях длъжностни лица издават или отказват издаването на разрешение за продължително или краткосрочно пребиваване на чужденец на територията на Република България, освен ако в този закон е предвидено друго. Оспореният акт е издаден от директор на дирекция „Миграция“ – МВР. Спазена е формата за издаване на административния акт. Съгласно чл. 59, ал. 2 от ЗМВР, когато административният акт се издава в писмена форма, той съдържа: фактически и правни основания за издаване на акта (т. 4 на чл. 59, ал. 2 от АПК).

В хода на административното производство е допуснато нарушение на разпоредбата на чл. 35 от АПК. Съгласно тази разпоредба индивидуалният административен акт се издава, след като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая и се обсъдят обясненията и възраженията на заинтересованите граждани и организации, ако такива са дадени, съответно направени. Нарушена е и разпоредбата на чл. 36, ал. 1 от АПК, съгласно която доказателствата се събират служебно от административния орган, освен в предвидените в този кодекс или в специален закон случаи.

За да достигне до решаващия си извод, че М. И. К. не е успял да удостовери българския си произход, административният орган се е позовал на експертна справка № 69 / 07.06.2024 г. по описа на ОДМВР – Б., изготвена от експерт при Базова научно – техническа лаборатория при ОДМВР Б.. Справката има характер на експертиза по смисъла на чл. 49, ал. 1 – 5 от АПК, която органът има право да възлага в хода на административно производство по издаване на индивидуален административен акт. Безспорно е възникнала необходимост от специални знания в областта на науката по отношение на представено удостоверение за раждане.

Експертната справка е приобщена като част от доказателствата по делото (л. 30 – 34 от делото). Обект на изследване от страна на Базова научно – техническа лаборатория при ОДМВР Б. е било Свидетелство за раждане /СВИДЕТЕЛСТВО О РОЖДЕНИИ / СВИДОЦТВО ПРО НАРОЖДЕННЯ, серия V – ЖД № 258913, на името на Н. И. К.. Свидетелството е било предоставено в оригинал от съпругата на жалбоподателя. Изследването е проведено с лупи, микроскоп и видеоспектрален компаратор. В справката е посочено, че бланката на представеното Свидетелство за раждане /СВИДЕТЕЛСТВО О РОЖДЕНИИ / СВИДОЦТВО ПРО НАРОЖДЕННЯ, серия V – ЖД № 258913, на името на Н. И. К., [дата на раждане] , е истинска. Експертът – криминалист С. Н., е посочил, че допуска, че по представения документ, първоначално нанесените данни са подправени. Експертът е основал своето заключение на обстоятелството, че се пораждат съмнения за третиране (заличаване и размиване) с химични разтвори на първоначално нанесените данни в свидетелството.

Посоченото означава, че изготвеното заключение не дава категоричен отговор на въпроса, подправено ли е Свидетелство за раждане /СВИДЕТЕЛСТВО О РОЖДЕНИИ / СВИДОЦТВО ПРО НАРОЖДЕННЯ, серия V – ЖД № 258913, на името на Н. И. К., [дата на раждане] . Налице е „породено съмнение“. В нарушение на принципа на истинност (чл. 7 от АПК) органът е приел безусловно, че „представеното свидетелство за раждане серия V – ЖД № 258913, в което е изписано, че родителите му са с националност българска, е подправено.“ Съгласно чл. 7, ал. 1 от АПК административните актове се основават на действителните факти от значение за случая. Действителен може да бъде факт, който е установен по несъмнен начин. „Допускането“, че един документ е подправен, не е равнозначно на доказан факт, че действително е налице подправяне.

На следващо място, както е посочено и в жалбата до съда, административният орган не е обсъдил Удостоверението за раждане на майката на М. К. – С.. По делото е налице копие от удостоверение за раждане на Т. С. Н.. В него е посочено, че и двамата родители на С. – Н. и И. имат българска националност. Съгласно чл. 63 от ППЗЧРБ, компетентните органи, които вземат решение за предоставяне право на пребиваване, могат да изискват или да проверяват служебно и други документи и обстоятелства, свързани с правния статут на чужденеца.

Съгласно чл. 2, ал. 1 от Устройствения правилник на Агенцията за българите в чужбина, ИАБЧ е администрация към министъра на външните работи – юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище в [населено място]. Съгласно чл. 54, ал. 1 от Закона за администрацията, Изпълнителната агенция е администрация към определен министър за административно обслужване на физически и юридически лица, както и за изпълнение на дейности и услуги, свързани с осигуряване на дейността на органите на държавна власт и на администрацията.

Съгласно приет Правилник за дейността на ИАБЧ по издаване на удостоверения за български произход, и по – точно съгласно чл. 2, удостоверение за български произход се издава, когато е невъзможно чужденецът да представи удостоверение за раждане и е невъзможно Дирекция „Миграция“ или съответният отдел/сектори/групи "Миграция" при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи да приложат служебна справка относно българския произход на чужденеца от информационна система на Изпълнителната агенция за българите в чужбина (Агенцията) в следните производства:

Производството за получаване на разрешение за постоянно пребиваване, на основание чл. 35, ал. 2 от ППЗЧРБ във връзка с чл. 25, ал. 1, т. 1 от ЗЧРБ;

Тоест за административния орган принципно е съществувала възможност да поиска удостоверение за български произход от ИАБЧ, респ. да приложи служебна такава от информационната система. Това е така, доколкото изследването на представеното от К. удостоверение е породило „съмнения за третиране (заличаване и размиване) с химични разтвори на първоначално нанесените данни в свидетелството.“

В материалите по делото е налице документ (рег. № 8121р – 6132 от 25.03.2024 г.) от Главния секретар на МВР, в което се посочва най – вероятната причина по конкретното административно производство да не се поиска удостоверение за български произход от ИАБЧ. В това писмо е посочено, че към дата 25.03.2024 г. разрешенията за постоянно пребиваване на основание „български произход“ се издава от дирекция „Миграция“ след документ, издаден от ИАБЧ, удостоверяващ произхода. Този подход е благоприятен за МВР, тъй като не ангажира министерството за произнасянето по документи, които удостоверяват произхода, издадени са в чужда държава и няма сигурност в автентичността им. В писмото се отбелязва актуална тенденция („напоследък“), от ИАБЧ да отказват да образуват производства за доказване на произхода, ако кандидатите имат удостоверение за раждане, в което е посочено възходящ „българин“. От ИАБЧ се позовават на чл. 35, ал. 1 от Правилника за прилагане на ЗЧРБ, според който за доказване на произхода чужденецът представя удостоверение за раждане.

Посочените по – горе процесуални нарушения са съществени. Критерий за това, дали едно нарушение е съществено е това, дали ако не беше допуснато, органът би стигнал до друг извод. Именно такъв е настоящият случай. Органът е стигнал до извод, че К. не доказва „български произход“ единствено на основание на допускане, че по представен документ, първоначално нанесените данни са подправени. Изводът му е необоснован и това е довело до неправилно прилагане на материалния закон.

Съгласно чл. 25, ал. 1 от ЗЧРБ, разрешение за постоянно пребиваване могат да получат чужденците от български произход. Съгласно чл. 26, ал. 2 от ЗЧРБ, отказва се издаване на

разрешение за пребиваване или продължаване на срока за пребиваване в страната на чужденец, за когото е установено, че не отговаря на условията по [чл. 24](#), [24а - 24г](#), [24е](#), [24з](#), [24и](#), [24к](#), [24м](#), [24н](#), [24о](#), [24п](#), [25](#), [33а](#), [33г](#) и [33к - 33м](#), [33п](#) и [33т](#). Тоест установено е правомощие в полза на административния орган – Директор на дирекция „Миграция“ МВР - да откаже издаване на разрешение за пребиваване в страната на чужденец, за когото е установено, че няма български произход.

Разпоредбата на чл. 26, ал. 2 от ЗЧРБ установява възможност да се приложи диспозицията – отказ от издаване на разрешение за пребиваване, при наличие на осъществен юридически факт, предвиден в хипотезата на същата разпоредба, а именно – да е установено, че заявителят няма български произход. В конкретния случай този юридически факт не е установен по безспорен начин. Установено е единствено, че са породени съмнения за третиране (заличаване и размиване) с химични разтвори на първоначално нанесените данни в свидетелството на К.. Експертът е допуснал, че по представения документ, първоначално нанесените данни са подправени.

В обобщение: оспореният административен акт е издаден при съществено нарушение на административнопроизводствените правила (чл. 7, чл. 35, чл. 36 от АПК) и при неправилно прилагане на материалния закон – основания за отмяна по смисъла на чл. 146, т. 3 и т. 4 от АПК.

Като се има предвид, че естеството на акта не позволява решаването на въпроса по същество, на основание чл. 173, ал. 2 от АПК, преписката трябва да се изпрати на компетентния административен орган със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона. При новото разглеждане на заявлението трябва да се обсъди удостоверението за раждане на майката на жалбоподателя. На следващо място, трябва да се изиска от ИАБЧ документ, удостоверяващ произхода. При необходимост трябва да се приложи разпоредбата на чл. 49, ал. 2 от АПК – при сложност или комплексност на предмета на изследването органът може да назначи и повече от едно вещо лице. Съгласно чл. 51, ал. 5 от АПК, административният орган преценява заключението на вещото лице заедно с другите доказателства, събрани в хода на производството. Заключението не е задължително за административния орган (аргумент от чл. 51, ал. 6 от АПК).

По отношение на разноските

При този изход на спора на жалбоподателя се дължат разноски на основание чл. 143, ал. 1 от АПК. По делото от адв. Л. се претендират разноски, а именно възнаграждение за един адвокат. По делото обаче няма доказателства за реално заплатен хонорар за адвокат. Никъде в пълномощното не е отбелязано, че такова възнаграждение е реално заплатено. Разноските за правна защита са разходи за производството и включват възнаграждение за адвокат. За да се докаже извършеното плащане към адвокат обикновено се представя договор за правна защита и съдействие. С него се доказва плащането, като обичайно то е в брой. Договорът за адвокатска услуга се сключва между клиент и адвокат, като писмената форма е форма за доказване. С него се удостоверява, както че разноските са заплатени, така и че са договорени. Само когато е доказано извършването на разноски в съответното производство, те подлежат на присъждане, като тяхното доказване е относимо към основателността на искането. В този смисъл е Тълкувателно решение № 6 от 6.11.2013 г., ОСГТК на ВКС, тълкувателно дело № 6 от 2012 г. В това решение е посочено, че когато възнаграждението е заплатено в брой, това трябва да бъде отразено в договора за правна помощ, а самият договор да е приложен по делото. В този случай той има характер на разписка. Възможно е пред съда като доказателство за плащането да се представи и банков документ – например платежно нареждане. Нито една от изброените хипотези не е налице.

По делото са налице доказателства единствено за заплатена държавна такса в размер на 10. 00 лева и с оглед изхода на делото за тази сума трябва да бъде осъден ответникът.

Въз основа на гореизложеното, съдът

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалба на М. К., гражданин на У., [дата на раждане] , отказ с рег. № 5364 – 25829 от 26.10.2024 г. за предоставяне на право на постоянно пребиваване в Република България на К. М., издаден от директор на дирекция „Миграция“ – МВР.

ИЗПРАЩА делото като преписка на директора на Дирекция „Миграция“ към Министерството на вътрешните работи за ново произнасяне по заявление с заявление рег. № 538200 – 2136 / 30.01.2024 г. по описа на сектор „Миграция“ при ОДМВР – Б. за предоставяне на право на постоянно пребиваване на чужденец в България, като се съобразят мотивите на настоящото решение.

ОСЪЖДА Министерството на вътрешните работи, да заплати на жалбоподателя М. К., гражданин на У., [дата на раждане] , съдебен адрес: [населено място], [улица], ет. 3, ап. 5, сумата от 10 лева разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване от страните, пред Върховен административен съд, в четиринадесетдневен срок от съобщението, че е изготвено.